

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
The Information Literacy Skills Development of Sisaket
Rajabhat University Undergraduate Students

อนันศักดิ์ พวงอก*
Anansak Phuangok

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11,562 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยอ้างอิงตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 375 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่มโดยเลือกแบบเจาะจงประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบการวัดระดับการรู้สารสนเทศ จำนวน 35 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า สภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจากการตอบแบบทดสอบ พบว่า นักศึกษาทำคะแนนเฉลี่ยได้ 14.07 อยู่ในระดับต่ำ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 16.69 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 16.10 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ พบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์ การเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศมีคะแนนเฉลี่ย 14.07 อยู่ในระดับต่ำ

แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จากการสนทนากลุ่มได้แนวทางในการพัฒนา 7 แนวทาง ดังต่อไปนี้ 1) หลักสูตรการเรียนการสอนในรายวิชาการสืบค้นสารสนเทศ ควรจะเน้นให้เกิดการปฏิบัติมากกว่าการเรียนในภาคทฤษฎี 2) อาจารย์ต้องเน้นการ

*อาจารย์สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

สอนในชั้นเรียน และปรับขนาดของห้องเรียนให้เล็กลง 3) มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้นักศึกษามีการเรียนรู้ผ่านการใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาได้ซึมซับกับการเรียนโดยอาศัยห้องสมุดเป็นฐาน ควรมีการอบรมทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และผู้ที่สนใจตลอดเวลาที่นักศึกษาต้องการ 4) ควรเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสืบค้นสารสนเทศออนไลน์ 5) อาจารย์ผู้สอนต้องเน้นให้นักศึกษาเข้าใจและตระหนักว่าสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมาจากแหล่งใดบ้าง โดยสอนให้นักศึกษารู้จักการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และไตร่ตรองในการใช้สารสนเทศ นอกจากจะสอนให้รู้แล้วต้องสอนให้นักศึกษาใช้สารสนเทศให้เป็นและใช้อย่างถูกต้องด้วย 6) อาจารย์ผู้สอนควรจะสอนให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ้างอิงฝึกให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติในการจัดทำรายงาน การเขียนบรรณานุกรมอย่างเข้มงวด 7) อาจารย์ควรเข้มงวดกับการนำเสนอสารสนเทศให้มีความถูกต้อง มีการอ้างอิงที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามหลักการเขียนรายงานเชิงวิชาการ

คำสำคัญ: การรู้สารสนเทศ การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศ ทักษะการรู้สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

Abstract

This research aimed to 1) study the undergraduate students' information literacy skills. 2) study the information literacy skills development of Sisaket Rajabhat University undergraduate students. The population used in this research was 11,562 Undergraduate students of academic year 2017. Research samples cites the sample tables of Krejcie and Morgan, a sample of 375 were randomly sampled. Target audience in focus group used a selective approach. The instruments used in this study were 35 items of knowledge test. Statistics used in data analysis were frequency, percentage and mean. The results of the study revealed that :

The information literacy skills of the students were found that the average score was 14.07 at the low level. Students in the Faculty of

Humanities and Social Sciences had the highest average score of 16.69. When classified by year, it was found that 4th year students had the highest average score of 16.10. When classified according to the learning experience of information literacy, it was found that students with learning experience in information literacy had an average score of 14.07 at a low level.

Guidelines for developing information literacy skills of undergraduate students Sisaket Rajabhat University from focus group method were 7 approaches as follows: 1) curriculum in the course of information retrieval should emphasize students to practice more than study in theory. 2) Teachers had to focus on teaching in the classroom and adjust to smaller classroom. 3) The university should have a policy to educate students through the use of libraries, therefore students were absorbed in learning by using the library as a base. Information should be provided to students in the first year and those who are interested all the time they need. 4) Should enhance English skills for students, which is an important factor in online information retrieval. 5) The instructors must focus on students to understand and recognize that the credible source of information by teaching students to think, analyze, synthesize and reflect on the use of information. 6) Teachers should teach the learners to be aware of the importance of referencing , take action strictly in writing academic report and bibliography. 7) Teachers should be strict about presenting accurate information, clear reference and accurate according to academic report writing.

Keyword: Information Literacy, Information Literacy Development, Sisaket Rajabhat University

บทนำ

การรู้สารสนเทศ (Information Literacy) เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับนักเรียน นักศึกษา ประชาชน และบุคคลวัยทำงานโดยทั่วไปเพื่อให้ สามารถใช้ในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) การรู้สารสนเทศถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับการศึกษาทุกระดับและทุกสาขาวิชาชีพ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และทรัพยากรสารสนเทศ มีมากมาย และหลากหลาย ทำให้ผู้ใช้ประสบปัญหาในการใช้สารสนเทศและเกิดความยุ่งยากในการค้นหาสารสนเทศที่มีอยู่หลายรูปแบบและหลายแหล่ง ทั้งในรูปสื่อ สิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศนวัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การรู้สารสนเทศนั้นเป็นทั้งความรู้ ความสามารถ ทักษะ และกระบวนการอันเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต และช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้รู้สารสนเทศและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในสังคมปัจจุบันในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษา ด้านความคิด ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ (สัจจารีย์ ศิริชัย, 2552, น.1) ด้วยเหตุนี้การรู้สารสนเทศจึงเป็นคุณสมบัติและทักษะขั้นพื้นฐานที่จะกำหนดได้ว่าบุคคลจะประสบความสำเร็จในการศึกษาหรือการทำงานมากน้อยเพียงใด

จากความสำคัญของทักษะการรู้สารสนเทศดังกล่าว สอดคล้องกับคุณลักษณะของมนุษย์ในยุคปัจจุบันที่เป็นสังคมภูมิปัญญา ผู้ที่เข้าถึงสารสนเทศและเทคโนโลยีจะเป็นผู้ที่ได้เปรียบในการทำงานและกลายเป็นผู้กุมอำนาจในทุก ๆ ด้าน อย่างไรก็ตามมีหลายท่านที่ทำการศึกษาศาสตร์การรู้สารสนเทศของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ได้แก่ สัจจารีย์ ศิริชัย (2552) ได้ทำการศึกษาศาสตร์การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา พบว่า นักศึกษาประสบปัญหาในด้านความพอเพียงของจำนวนทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการในสถาบัน และการบริหารจัดการของสถาบันอุดมศึกษามยุรี ลาวีลาศ, (2553, น.52) ได้ทำการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพายัพ พบว่านักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อย โดยเมื่อทำการวัดค่าระดับทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาแล้วส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.3) มีค่าคะแนนเพียง 12.01-24 และยังมีนักศึกษา ร้อยละ 1.0 ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำมากโดยมีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 1-12 คะแนน อังคณา แวขอเหาะ และสุชาติพิทย์ เกียรติวานิช, (2553, น.53-59) ได้ทำการศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และนักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาการรู้สารสนเทศ มีทักษะการรู้สารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 โดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการเรียนในรายวิชาดังกล่าวจะมีทักษะหรือค่าคะแนนที่สูงกว่า นั่นหมายความว่า การเรียนรู้วิชาการรู้สารสนเทศช่วยให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะการรู้สารสนเทศที่มากขึ้น นอกจากนั้น วิชาส ภาวิพันธ์, (2553, น.79) ได้ทำการศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบประเด็นที่น่าสนใจเพิ่มเติมคือนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจะมีทักษะการรู้สารสนเทศที่สูงกว่านักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนภูมิภาค ในส่วนของการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้น รัตน์ะ อินจ้อย, (2556, น.51) ได้ทำการศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตต์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 44.10) มีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และมีนักศึกษาถึงร้อยละ 36.97 ที่มีทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับน้อย

มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เปิดสอนในระดับปริญญาตรีเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา 2542 มีนักศึกษาจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีไปแล้วเป็นจำนวนมาก ในขณะเดียวกันที่ผู้วิจัยเป็นผู้สอนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และการสืบค้นสารสนเทศ ซึ่งเป็นเพียงรายวิชาเดียวจากหลักสูตรในรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) ที่นักศึกษาได้เรียนเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ และเนื้อหาภาษาไทยด้วย ดังนั้น นักศึกษาจึงได้เรียนเกี่ยวกับทักษะการรู้สารสนเทศน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 การประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป อีกทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิจัยส่วนใหญ่จะศึกษาเพียงระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาสภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ และแนวทางการพัฒนาทักษะรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นสารสนเทศที่มีคุณค่าเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษให้เป็นบุคคลที่มีทักษะด้านการรู้สารสนเทศเป็นอย่างดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ การศึกษาในระดับที่สูงขึ้น และการใช้ชีวิตที่มีคุณภาพ ในศตวรรษที่ 21 ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้จะศึกษาทักษะการรู้สารสนเทศ และแนวทางการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ตามทฤษฎี 7 เสาหินของการรู้สารสนเทศ (The SCONUL 7 Pillars Model of Information Literacy) ประกอบด้วย 1. การระบุความต้องการสารสนเทศ (Recognize Information Needs) 2. การกำหนดขอบเขตสารสนเทศ (Distinguish Ways of Addressing Gap) 3. การสร้างกลยุทธ์เพื่อระบุสารสนเทศ (Construct Strategies for Locating) 4. การระบุแหล่งสารสนเทศและการเข้าถึง (Locate and Access) 5. การเปรียบเทียบและการประเมิน (Compare and Evaluate) 6. การจัดระบบ การประยุกต์ใช้ และการสื่อสาร (Organize, Apply, and Communicate) 7. การสังเคราะห์และการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (Synthesize and Create) ด้านสถานที่ การวิจัยนี้จะดำเนินการวิจัยในมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ตำบลโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้จะศึกษากับนักศึกษา ข้าราชการระดับปริญญาตรี ภาคปกติ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11,562 คน เท่านั้น ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยอ้างอิงตารางการกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 375 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) อาจารย์ผู้สอนวิชาการรู้สารสนเทศ จำนวน 4 คน 2) บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ 3 คน และ 3) นักศึกษาจำนวน 3 คน

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) มีทั้งสิ้น 2 ขั้นตอนหลักๆ คือ ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ

(Qualitative Method) ขั้นตอนที่ 2 เป็นการศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) ในแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 11,562 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.607) ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 375 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบทดสอบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบทดสอบให้แก่กลุ่มตัวอย่างตามชั้นเรียนต่างๆ และห้องสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ 1-31 กรกฎาคม 2560 รวมทั้งสิ้น 375 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยใช้วิธีการเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการ สนทนากลุ่มนี้ประกอบด้วยบุคคล 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) อาจารย์ผู้สอนด้านการรู้สารสนเทศ สังกัดสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 4 คน 2) ผู้ปฏิบัติงานห้องสมุด สังกัดกลุ่มงานวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 3 คน 3) นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะครุศาสตร์ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 คณะศิลปศาสตร์

และวิทยาศาสตร์ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.13 และคณะบริหารธุรกิจและการบัญชี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 14.67 ตามลำดับ เมื่อแยกตามชั้นปี พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมา คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 27.47 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 23.20 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 17.33 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 15 คน ร้อยละ 4.00 ตามลำดับ เมื่อแยกตามประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศพบว่า มีประสบการณ์เรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ จำนวน 375 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. สภาพทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาจากการตอบแบบทดสอบ จำนวน 35 ข้อ พบว่า นักศึกษาทำคะแนนเฉลี่ยได้ 14.07 อยู่ในระดับต่ำ นักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 16.69 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์มีคะแนนเฉลี่ย 15.27 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจและการบัญชีมีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 11.68 อยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกตามชั้นปี พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 16.10 อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาได้แก่นักศึกษาชั้นปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ย 15.45 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 11.65 อยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศพบว่า นักศึกษาที่มีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศ มีคะแนนเฉลี่ย 14.07 อยู่ในระดับต่ำ

3. สภาพทักษะการรู้สารสนเทศแยกเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการระบุความต้องการสารสนเทศ (Recognize Information Needs) นักศึกษามีสภาพทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 2.52 2) ด้านการกำหนดขอบเขตสารสนเทศ (Distinguish Ways of Addressing Gap) นักศึกษามีสภาพทักษะการรู้สารสนเทศคะแนนเฉลี่ย 1.81 อยู่ในระดับต่ำ 3) ด้านการสร้างกลยุทธ์เพื่อระบุสารสนเทศ (Construct Strategies for Locating) นักศึกษามีทักษะการรู้สารสนเทศคะแนนเฉลี่ย 2.12 อยู่ในระดับปานกลาง 4) ด้านการระบุแหล่งสารสนเทศและการเข้าถึง

(Locate and Access) นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 2.36 อยู่ในระดับปานกลาง 5) ด้านการเปรียบเทียบและการประเมิน (Compare and Evaluate) นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 2.18 อยู่ในระดับปานกลาง 6) ด้านการจัดระบบ การประยุกต์ใช้ และการสื่อสาร (Organize, Apply, and Communicate) นักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ย 2.41 อยู่ในระดับปานกลาง และ 7) ด้านการสังเคราะห์และการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ (Synthesize and Create) นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 2.28 อยู่ในระดับปานกลาง

4. แนวทางการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จากการสนทนากลุ่ม ได้แนวทางในการพัฒนาทั้งหมด 7 แนวทาง ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านการระบุความต้องการสารสนเทศ แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ หลักสูตรการเรียนการสอนในรายวิชาการสืบค้นสารสนเทศ ควรเน้นการปฏิบัติมากกว่าการเรียนรู้ในภาคทฤษฎี ให้นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการใช้ห้องสมุด มีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทางมากขึ้น ถึงแม้ห้องสมุดจะมีการอบรมการใช้ห้องสมุดให้นักศึกษาแต่ยังไม่เพียงพอ ต้องมีความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการชี้ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเข้าใช้ห้องสมุด นอกจากนี้นักศึกษายังสามารถเข้าถึงห้องสมุดได้จากทุกแหล่งด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากยุคปัจจุบันนักศึกษาจะใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าอ่านหนังสือ ดังนั้น การที่จะให้คิดถึงห้องสมุดก่อนเป็นอันดับแรกห้องสมุดต้องอยู่รอบๆ ตัวของนักศึกษา

4.2 ด้านการกำหนดขอบเขตสารสนเทศ แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ต้องเน้นการสอนในชั้นเรียน และปรับขนาดของห้องเรียนให้เล็กลง เนื่องจากห้องเรียนขนาดใหญ่อาจารย์ไม่สามารถสอนให้นักศึกษาเข้าใจได้อย่างทั่วถึง ควรมีการส่งเสริมเกร็ดความรู้เล็กๆ น้อยๆ ขึ้นบนออนไลน์เพื่อให้นักศึกษาได้อ่านอย่างไม่เป็นทางการก็จะดีมาก ห้องสมุดควรมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาที่เป็นผู้ใช้บริการอยู่ตลอด อาจเป็นลักษณะของการเล่นเกม ตอบคำถาม เผยแพร่ความรู้ เป็นต้น และที่สำคัญคือควรเพิ่มคลินิกเพื่อการสืบค้นสารสนเทศ และบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้าให้นักศึกษา

4.3 ด้านการสร้างกลยุทธ์เพื่อระบุงานสนเทศ แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายให้นักศึกษามีการเรียนรู้ผ่านการใช้ห้องสมุด ให้นักศึกษาได้ซึมซับกับการเรียนโดยอาศัยห้องสมุดเป็นฐาน ควรมีการอบรมทักษะการสืบค้นสารสนเทศให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และผู้ที่สนใจตลอดเวลาที่นักศึกษาต้องการ

4.4 ด้านการระบุแหล่งสารสนเทศและการเข้าถึง แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ วิชาการสืบค้นสารสนเทศมีเวลาสอนน้อยมาก เนื่องจากเป็นวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป และต้องแบ่งครึ่งกับภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปได้ยากมากที่จะสอนนักศึกษาทุกคนให้เข้าใจถึงการระบุแหล่งสารสนเทศที่ตนต้องการได้อย่างลึกซึ้ง นอกจากนั้นนักศึกษายังมีปัญหาในเรื่องของภาษาเนื่องจากฐานข้อมูลออนไลน์ส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นสิ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาทักษะของนักศึกษาในส่วนนี้คือต้องเพิ่มทักษะภาษาอังกฤษให้นักศึกษา และปรับขนาดของห้องเรียนให้เล็กลงด้วยเพื่อให้อาจารย์สอนได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง

4.5 ด้านการเปรียบเทียบและการประเมิน แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนต้องเน้นให้นักศึกษาเข้าใจและตระหนักว่าสารสนเทศที่น่าเชื่อถือมาจากแหล่งใดบ้าง โดยสอนให้นักศึกษารู้จักการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และไตร่ตรองในการใช้สารสนเทศ นอกจากจะสอนให้รู้แล้ว ต้องสอนให้นักศึกษาใช้สารสนเทศให้เป็นและใช้ได้อย่างถูกต้องด้วย

4.6 ด้านการจัดระบบ การประยุกต์ใช้ และการสื่อสาร แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ้างอิง และมีการให้คะแนนในการให้ข้อมูลในการอ้างอิง โดยฝึกให้นักศึกษาลงมือปฏิบัติในการจัดทำรายงาน การเขียนบรรณานุกรมอย่างถูกต้อง

4.7 ด้านการสังเคราะห์และการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ แนวทางพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา ได้แก่ อาจารย์ควรให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนรายงานเชิงวิชาการเป็นรายบุคคลมากกว่าการให้ทำงานกลุ่มและอาจารย์ควรนำเสนอสารสนเทศให้ถูกต้อง มีการอ้างอิงที่ชัดเจน และมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้องตามหลักการเขียนรายงานเชิงวิชาการตามรูปแบบคู่มือการเขียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

วิจารณ์และสรุปผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จากผลการวิจัย พบว่า สภาพการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ อยู่ในระดับต่ำ อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนที่มีชั่วโมงเรียนค่อนข้างน้อย ส่งผลให้ความเข้าใจของนักศึกษาต่อการรู้สารสนเทศยังไม่ดีพอ และสภาพปัจจุบันที่นักศึกษาเข้าใช้ บริการห้องสมุดเป็นจำนวนน้อยลง ส่งผลให้ทักษะการสืบค้นและการอ่านเพื่อค้นคว้า ประกอบการทำรายงานยังไม่ดีพอ เมื่อจำแนกเป็น รายคณะ มีนักศึกษาจากเพียง 2 คณะเท่านั้นที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ในระดับ ปานกลาง คือ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ และคณะครุศาสตร์ ส่วนนักศึกษาที่เหลืออีก 3 คณะ ได้แก่ คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง และคณะบริหารธุรกิจ และการบัญชี มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเป็นไปได้ว่านักศึกษาจาก 2 คณะที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลางนั้นเป็นนักศึกษาที่เรียนทางด้านสังคมศาสตร์ มีการสื่อสารและเข้าใจกระบวนการในการค้นคว้าและนำเสนอสารสนเทศมากกว่า อย่างไรก็ตามเมื่อมองในภาพรวมยังถือว่านักศึกษาทำคะแนนได้ค่อนข้างน้อย คือ 14.07 จากคะแนนเต็ม 35 แสดงให้เห็นว่านักศึกษายังไม่เข้าใจกระบวนการ วิธีการ หรือการนำเสนอสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ได้ดีพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาดา เจริญกัก, (2547, น.66-68) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งผลปรากฏว่านักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยของ อังคณา แวซอเหาะ และ สุรชาติพย์ เกียรติวานิช, (2553, น.53-55) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งผลก็ปรากฏว่านักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนะ อินจ้อย, (2553, น. 49-51) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ซึ่งผลก็ปรากฏว่านักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าผลการวิจัยส่วนใหญ่

ที่เกี่ยวข้องกับระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อจำแนกตาม ชั้นปี ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ชั้นปีที่ 4 และชั้นปีที่ 5 มีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 1 ซึ่งมีระดับการรู้สารสนเทศน้อยที่สุด อาจจะเป็นเพราะประสบการณ์ในการเรียนในระดับอุดมศึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่ามีมากกว่า ซึ่งการค้นคว้า การเขียนรายงาน หรือการวิจัยเป็นส่วนประกอบหนึ่งของการศึกษามากกว่าเมื่อเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาตา เจริญกัก, (2547, น.66-68) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และผลการวิจัยของ สุพิศ ศิริรัตน์, (2554, น.74-75) ที่ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ก็พบผลการวิจัยเช่นเดียวกันว่านักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่ามีระดับการรู้สารสนเทศที่สูงกว่านักศึกษาในชั้นปีที่ต่ำกว่า อย่างไรก็ตามผลการวิจัยที่พบดังกล่าวมีความแตกต่างจากผลการวิจัยของ พัฒนพร เทียมเมือง, (2554, น.87-93) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์พานารณ ที่พบว่านักศึกษาในชั้นปีที่แตกต่างกันมีทักษะการรู้สารสนเทศที่ไม่แตกต่างกัน 3 แนวทางการพัฒนาทักษะการเรียนรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

2. จากผลการวิจัยโดยมีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มเป็นอาจารย์ผู้สอนการเรียนรู้สารสนเทศ บรรณารักษ์ และนักศึกษา ได้ผลการวิจัยว่า ปัญหาหลักๆ ของการได้คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางจนถึงค่อนข้างต่ำของนักศึกษาเกิดจากหลักสูตรการเรียนการสอนในห้องเรียน การไม่เห็นความสำคัญของห้องสมุด ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาจึงต้องเริ่มที่ตัวหลักสูตรการเรียนการสอนการเรียนรู้สารสนเทศก่อนเป็นอันดับแรก ควรจะเน้นให้เกิดการปฏิบัติมากกว่าการเรียนในภาคทฤษฎีให้นักศึกษามองเห็นความสำคัญของการใช้ห้องสมุด มีการประชาสัมพันธ์หลากหลายช่องทางมากขึ้น ถึงแม้ห้องสมุดจะมีการอบรมการใช้ห้องสมุดให้แก่นักศึกษาแต่ยังไม่เพียงพอ ต้องมีความร่วมมือกันระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการชี้ให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการเข้าใช้ห้องสมุด นอกจากนั้นนักศึกษายังควรสามารถเข้าถึงห้องสมุดได้จากทุกแหล่งด้วยความสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากยุคปัจจุบันนักศึกษาจะใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่าอ่านหนังสือ ดังนั้น การที่จะให้คิดถึง

ห้องสมุดก่อนเป็นอันดับแรกห้องสมุดจะต้องอยู่รอบๆ ตัวของนักศึกษา นอกจากนั้น ควรจะปรับขนาดของห้องเรียนให้เล็กลง เนื่องจากห้องเรียนขนาดใหญ่อาจารย์ไม่สามารถสอนให้นักศึกษาเข้าใจได้อย่างทั่วถึง มหาวิทยาลัยเองก็ควรที่จะมีนโยบายให้นักศึกษาได้เรียนรู้ผ่านห้องสมุด หมายความว่าอาจารย์ผู้สอนทุกรายวิชาควรที่จะเน้นให้นักศึกษาได้ค้นคว้าหาองค์ความรู้ผ่านห้องสมุดของมหาวิทยาลัยในเพื่อประกอบการเรียน การสอน การทำรายงานมากกว่าที่จะให้นักศึกษาสืบค้นผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งนักศึกษาไม่สามารถประเมินความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับว่ามีความน่าเชื่อถือมากนักน้อยเพียงใด ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ นักศึกษาก็ได้ชี้แจงว่าการค้นคว้าข้อมูลในอินเทอร์เน็ตนั้นมีความสะดวกรวดเร็วกว่า ในขณะที่การเดินทางไปห้องสมุดค่อนข้างจะยุ่งยาก นี่คือเรื่องที่สำคัญที่ห้องสมุดจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ตัวเองผ่านการรับรู้ของนักศึกษา โดยมีอาจารย์ผู้สอนในทุกรายวิชาคอยส่งเสริมสนับสนุน ต้องไม่ผลักระยะให้แก่อาจารย์ผู้สอนการสืบค้นสารสนเทศแต่เพียงผู้เดียว นอกจากนั้น นักศึกษายังไม่เห็นความสำคัญของการอ้างอิงสารสนเทศที่นำมาเขียนรายงานอีกด้วย ในเรื่องนี้อาจารย์ผู้สอนการสืบค้นสารสนเทศจะต้องเป็นผู้ทำความเข้าใจกับนักศึกษาอย่างถ่องแท้ว่า การคัดลอกงานของผู้อื่นมีความผิดร้ายแรงเพียงใด และไม่ควรตรวจงานหรือให้คะแนนนักศึกษาที่ไม่อ้างอิงสารสนเทศที่ตนเองนำมาประกอบการเขียนรายงานด้วย การฝึกการเขียนรายงานเชิงวิชาการควรจะให้นักศึกษาทำเป็นงานเดี่ยว แทนการทำงานเป็นกลุ่ม เนื่องจากมีนักศึกษาบางคนที่ไม่ยอมทำเอง จึงไม่เข้าใจขั้นตอนและระเบียบปฏิบัติในการเขียนรายงาน การอ้างอิง และการเขียนบรรณานุกรม ดังนั้น การที่จะพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษานั้น ควรที่จะปรับปรุงทั้งระบบเริ่มตั้งแต่หลักสูตร การเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอน บรรณารักษ์ ตลอดจนนักศึกษาก็ต้องเห็นความสำคัญในส่วนนี้ด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาการสืบค้นสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยควรจะปรับปรุงให้วิชานี้เป็นวิชาที่นักศึกษาทุกคนต้องเรียนในชั้นปีที่ 1 โดยแยกออกเป็นอิสระจากวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากเป็นวิชาที่มีความสำคัญ เพื่อให้อาจารย์สอนได้อย่างเต็มที่ อีกทั้งควรปรับขนาดของห้องเรียนให้มีขนาดเล็กลง เพื่อให้อาจารย์สอนนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากปัจจุบันเป็นห้องเรียนใหญ่ และใช้เวลาไม่เพียงพอ ในขณะที่เนื้อหาจำนวนมาก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่อาจารย์จะต้องสอนด้วยรูปแบบบรรยายในห้องเรียนใหญ่ ซึ่งนักศึกษาขาดความสนใจ ไม่ได้ลงลึกในเชิงปฏิบัติ ยิ่งทำให้นักศึกษาไม่มีทักษะการรู้สารสนเทศที่ได้อย่างเพียงพอ ถ้าการเรียนการสอนมีคุณภาพจะทำให้นักศึกษาเข้าใจและสามารถปฏิบัติได้ มีทักษะการรู้สารสนเทศเพิ่มมากขึ้น ส่งผลต่อการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ได้เช่นกัน โดยที่นักศึกษาจะสามารถค้นคว้าได้เองโดยไม่ต้องพึ่งอาจารย์ผู้สอนเพียงอย่างเดียว

1.2 อาจารย์ผู้สอนวิชาการสืบค้นสารสนเทศควรจะสอนให้นักศึกษาเรียนรู้ เพื่อนำไปใช้งานได้มากกว่าการบรรยายหน้าชั้นเรียนให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการค้นคว้าโดยใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด ให้สามารถใช้ห้องสมุดได้อย่างคล่องแคล่ว ให้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ้างอิง การเขียนรายงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทั้งหมดนี้อาจารย์ควรจะสอนด้วยการให้นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมากกว่าการบรรยายหน้าชั้นเรียนแล้วก็สอบเก็บคะแนน เนื่องจากนักศึกษาส่วนมากมักจะมอว่า ถ้าไม่ใช้วิชาชีพของตนก็จะเรียนแค่ผ่านๆ ไม่ได้ตั้งใจเท่าที่ควร สิ่งนี้จึงเป็นโจทย์ที่สำคัญที่อาจารย์ทุกคนที่สอนในรายวิชาดังกล่าวจะต้องปฏิบัติให้ได้

1.3 ห้องสมุดมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษต้องเป็นแหล่งเรียนรู้ที่นักศึกษาจะต้องนึกถึงก่อนเป็นอันดับแรก ทั้งในด้านอาคารสถานที่ ด้านการบริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นที่ทันสมัย การขยายเวลาเปิดปิดการให้บริการ การสร้างแหล่งเรียนรู้ขนาดเล็กๆ ตามจุดที่นักศึกษาเข้าถึงได้สะดวก เช่น หอพัก โรงอาหาร อาคารเรียน หรือการสร้างเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยมีนักศึกษาเป็นสมาชิก เป็นต้น นอกจากนั้นบรรณารักษ์ผู้ให้บริการก็ต้องมีส่วนในการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา เช่น การจัดอบรมให้ความรู้แก่นักศึกษาได้ตลอดเวลาไม่จำกัดแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าเรียนใหม่ การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักศึกษาได้ใกล้ชิดกับห้องสมุด ต้องร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนในการพัฒนาทักษะ

การรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา เนื่องจากบรรณารักษ์คือวิชาชีพที่นักศึกษาให้ความเชื่อถือ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีระดับทักษะการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ และมีแนวทางในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในหลายๆ ประเด็น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

2.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

2.2 ความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์ในการพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

เอกสารอ้างอิง

ปภาดา เจียวกิก. (2547). การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประภาส พาวินันท์. (2551). การรู้สารสนเทศของนักศึกษามหาวิทยาลัย

รามคำแหง. กรุงเทพฯ: รายงานการวิจัย ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พัฒนาพร เทียมเมือง. (2554). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์พานารณ. ปริญญานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจักรพงษ์พานารณ.

มยุรี ลาวิลาส. (2553). ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

มหาวิทยาลัยพายัพ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศิลปะศาสตร์ มหาบัณฑิต (สารสนเทศศึกษา) มหาวิทยาลัยพายัพ.

รัตน์ อินจ้อย. (2553). การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

- มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
สัจจารีย์ ศิริชัย. (2552). การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศของนักศึกษาใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
(สารสนเทศศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพิศ ศิริรัตน์, ชุตินา สัจจามันท์, และพวา พันธุ์เมฆา. (2555). การรู้สารสนเทศ
ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
วารสารบรรณศาสตร์ มศว., 5(1), 26-38.
- อังคณา แวซอเหาะ และสุธาทิพย์ เกียรติวานิช. (2553). การรู้สารสนเทศของ
นักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for
ResearchActivities. *Journals of Educational and Psychological
Measurement.* 30, 607-